

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

СИЛАБУС

навчального курсу

ФІЛОСОФІЯ ЕКОНОМІКИ

Спеціальність – 033 філософія

Освітній ступінь – бакалавр

Форма навчання – денна

Форма підсумкового контролю – залік

Викладач – доц., к. філос. н. Чорна Лариса Сергіївна

Телефон – 0935773897

E-mail: l.chorna1605@gmail.com

Години консультацій – четвер: з 13.00 – по 14.20 в 208 ауд.

2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	4
Рік навчання	2
Семестр	3
Компонент освітньої програми	Вибірковий компонент (ВК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	120
Обсяг курсу	Денна форма: 34 годин аудиторних (з них: 18 годин лекцій; 16 годин практичних занять), 86 години самостійної роботи.
Мета курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є: сформувати у студентів бакалаврів систему знань, що збагачують й розширюють гуманітарну підготовку студентів та творчої активності майбутніх фахівців, позаяк здобутки світової та вітчизняної філософсько-економічної думки допомагають зрозуміти соціальні, технологічні, наукові засади економіки; розкрити зв'язок між економічним, політичним та культурним вимірами суспільного життя; формування у студентів загальнокультурних компетентностей, щодо визначення світоглядних установок на засадах розуміння суспільного життя у єдності економічного, політичного та культурного вимірів.
Електронний ресурс	Zoom. DISCORD.
Формування програмних компетентностей	Загальні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури. СК2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення. СК5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення. СК7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні

	сміслові узагальнення, висновки. СК8.Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань. СК9.Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
о		л	с	лаб.	нд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Філософія економіки як галузь теоретичного знання.	12	2	2			8
Тема 2. Проблеми економічного розвитку суспільства в історії філософської думки від давніх часів до XVII ст.	10	2				8
Тема 3. Проблеми економічного розвитку в історії філософської думки XVII ст.- п. пол. XX ст.	10	2				8
Тема 4. Суспільно-економічний розвиток в сучасній неklasичній філософії.	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 1	44	8	4			32
Змістовий модуль 2.						
Тема 5. Економічна антропологія.	12	2	2			8
Тема 6. Етичні проблеми економіки.	13	2	2			9
Тема 7. Економічна аксіологія.	13	2	2			9
Тема 8. Економіка і політика.	13	2	2			9
Тема 9. Психологічний фактор в економіці.	12		2			10
Тема 10. Філософія грошей.	13	2	2			9
Разом за змістовим модулем 2	76	10	12			54
Разом	120	18	16			86

Літературні джерела

Рекомендована література:

1. Автономов В. С. Модель человека в экономической науке / Автономов В. С. – СПб. : Экономическая школа, 1997. – 232 с.
2. Ананьин О.И. Структура экономико-теоретического знания: методологический анализ./ О.И. Ананьин – М.: Ин-т экономики, 2005.
3. Базилевич В.Д. Экономико-философская мысль современного мира. / В.Д.Базилевич, В. Ильин. – К.: Знання, 2015. – 821 с.

4. Базилевич В.Д., Метафизика экономики. / В.Д.Базилевич, В.В.Ильин. – К.: Знания; М.: Рыбари, 2009.
5. Бглауг М. Методология экономической науки, или Как экономисты объясняют / М.Бглауг. М.: НП. «Вопросы экономики», 2004.
6. Бек У. Общество риска / Бек У. – М. : Прогресс-Традиция, 2000. – 284 с.
7. Вебер М. Протестантская этика и дух капитализма: Избранные произведения – М.: Прогресс, 1990.- 808с.
8. Делягин М. Г. Мировой кризис: Общая теория глобализации / Делягин М. Г. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 768 с.
9. Зарубина Н. Н. Социокультурные особенности хозяйственной деятельности / Зарубина Н. Н. // Социологические исследования. – 1994. – № 8–9. – С. 47–58.
10. Зиммель Г. Философия денег / Зиммель Г. // Теория общества: Фундаментальные проблемы: Сборник: пер. с нем., англ. / под ред. А. Ф. Филиппова. – М. : КАНОН-пресс-Ц: Кучково поле, 1999. – С. 125–154.
11. Зомбарт В. Буржуа / Зомбарт В. ; пер. с нем. – М. : Наука. – 443 с.
12. Канке В. А. Философия экономической науки / Канке В. А. – М. : ИНФРА-М, 2009. – 384 с. 11
13. Компаниец В.В. Проблема морального фактора в экономике: история и современность. // С:/Users/Черный/Downloads/vdnurt/ 2008.
14. Причепій, Є. М. Філософія / Є. М. Причепій, А. М. Черній, Л. А. Чекаль. – К. : Академвидав, 2008. – 592 с.
15. Прудон П. Ж. Что такое собственность / Прудон П. – М. : Республика, 1998. – 367 с.
16. Розанваллон П. Утопический капитализм: История идеи рынка / Розанваллон П. – М. : Новое литературное обозрение, 2007. – 256 с.
17. Самсин А. И. Основы философии экономики : учебн. пособ. / А. И. Самсин. – М. : ЮНИТИ, 2003. – 270 с.
18. Самсин А.И. Основы философии экономики /А.И.Самсин. – М.: Экономика, 2003.
19. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / Смит А. – М. : Наука, 1993. – 570 с.

	20. Философия экономики : учебн. пособ. / под ред. А. А. Мазараки. – К. : Альтерпрес, 2002. – 234 с. 21. Философия экономики : учебн. пособ. для высш. учебн. заведений / под ред. С. В. Синякова. – К. : «Альтерпрес», 2002. – 384 с. 22. Философия экономики. – К.: Альта-Пресс., 2002. 23. Философия экономики. Антология / под ред. Дэниела Хаусмана. – М. : Изд. Института Гайдара, 2012. – 520 с. 24. Філософія економіки у структурі сучасної гуманітарної освіти./ Т.П.Глушко, - К.: Науковий світ, 2008. 25. Чернов И.А. Философия экономик: проблемы и подходы к осмыслению. // Гуманитарный вестник ЗДУА. – 2007. – выпуск 29. – С 113-118. 26. Чешко В. Ф. Соціальна філософія / В. Ф. Чешко, Ю. І. Потоцька. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 63 с. Додаткова. 27. Экономическое мышление: философские предпосылки: учебное пособие. – М.: ИНФРА-М, 2005. Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1. Бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua. 2. Бібліотека філософських першоджерел і критики http://philosophy.ru/library/losef/antaesth/index.html 3. Приятельчук А. О. Структура філософії економіки [Електронний ресурс] / Приятельчук А. О. // Гуманитарный вестник ЗДІА. – 2012. – № 48. – С. 70–78. – Режим доступу : http://www.zgia.zp.ua/gazeta/VISNIK_48_70.pdf
Політика дисципліни та оцінювання	Студент має право: - вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел; - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять; - відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. Студент зобов'язаний:

	- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин; - брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача; - виконати індивідуальне завдання - самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається. - набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів. Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо). Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво. Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.
Навчальні методи та техніки, які будуть використуватися під час викладання курсу	Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та DISCORD.

Оцінювання	Шкала оцінювання			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано	
83 – 89	B	добре		
75 – 82	C			
68 – 74	D	задовільно		
60 – 67	E			
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	